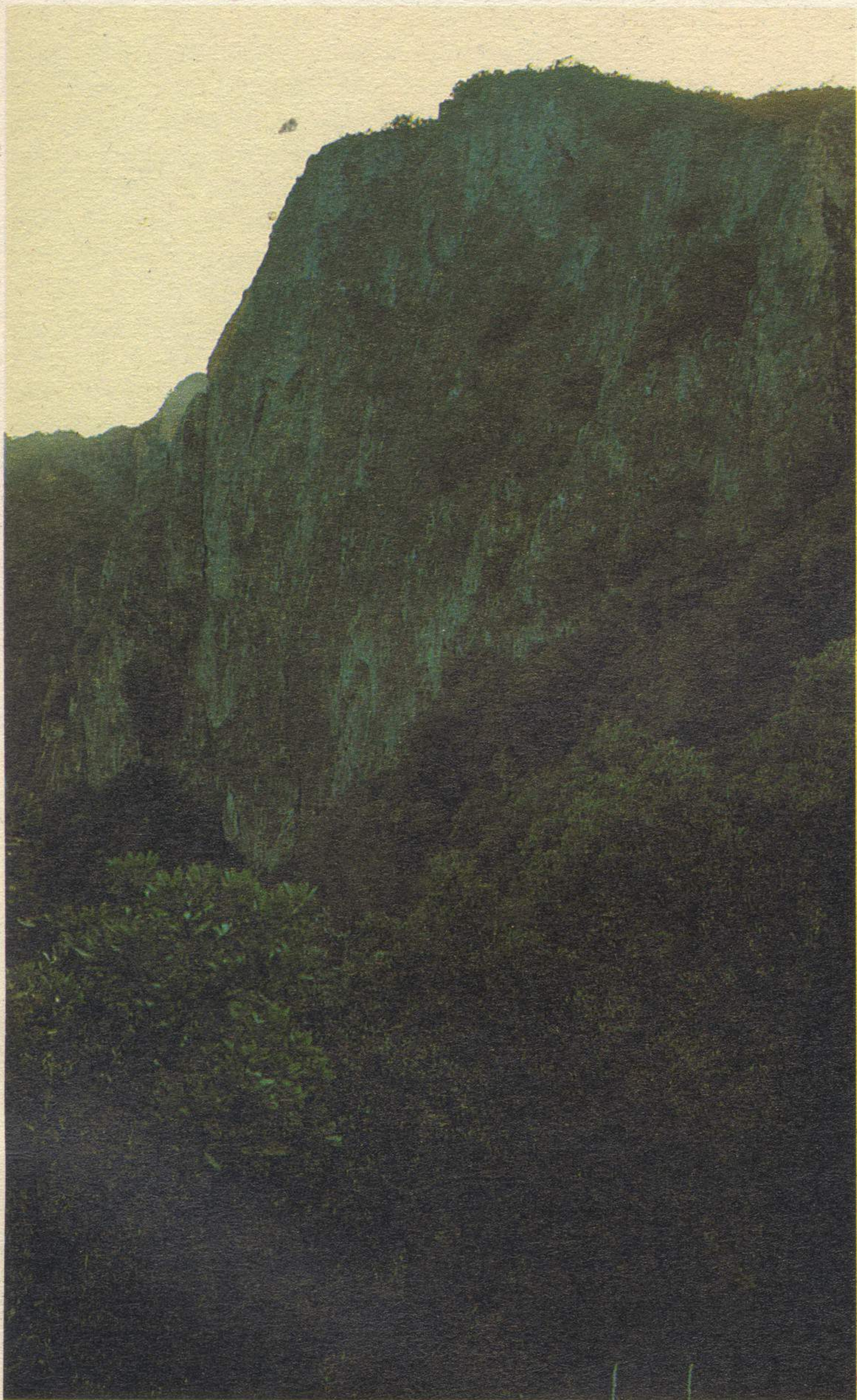

A minería a ceo aberto amiaza

A SERRA DA ENCIÑA DA LASTRA

As Serras de Cereixido, dos Cabalos, da Enciña da Lastra e Montes de Oulego achan-se clasificadas como Espacio Natural a protexer, nas actuais normas Complementarias e Subsidiarias de planeamento de Galicia, pola súa riqueza florística e faunística, ademais de xeolóxica, que agora se ve amiazada por un proxecto de explotación de caliza, a cargo da empresa CEDIE S.A. No correspondente estudo de impacto ambiental nen sequera se fai mención algunha á fauna e flora da zona, nen se contempla perceptivo plan de recuperación.

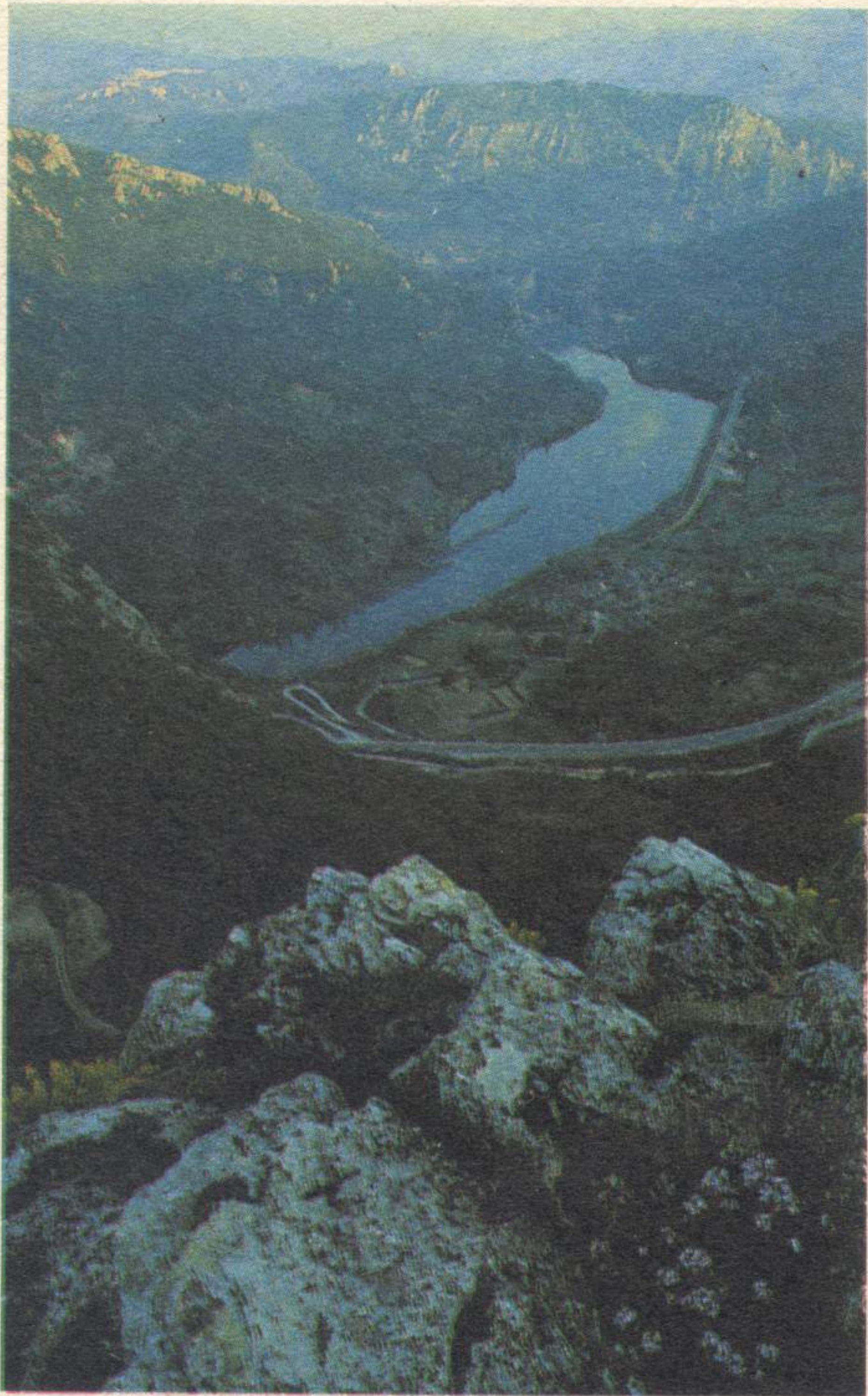
Vista desde a Pena Falcueira: Río Sil e Cañon de Covas, ao fondo As Médulas

Por Gustavo Docampo

A finais do pasado mes de outubro chegaban ao coñecemento de grupos exoloxistas, administración, concellos afectados e outros organismos, as características do proxecto de explotación dunha canteira de caliza a ceo aberto na **Serra da Enciña da Lastra**, no término municipal de **Rubiá**, entre as provincias de Ourense e León. O M.O.P.T., a través da Dirección General de Política Ambiental e en cumprimento da normativa vixente, iniciaba un período de consultas para a avaliación do impacto ambiental deste proxecto de explotación promovido pola empresa **CEDIE,S.A.**, que fabrica carburos e derivados en O Barco desde finais dos anos cincuenta.

A canteira proxectada afectaría a 135 Has. de terreo situadas entre o monte do Arengo e a Pena Falcueira. As reservas calculadas polos promotores son uns 124 millóns de m³ equivalentes a uns 306 millóns de Tm. que serían extraídas polo sistema de *ceo aberto* en forma de trincheira en bancos de traballo de 15 mts. de alto abertos mediante explosivos. O resultado final sería un cráter de proporcións xigantescas desde a cota situada a 1.070 mts. de profundidade.

As Normas Complementarias e Subsidiarias de Planeamento de Galicia publicadas no D.O.G. número 117 do 20/6/91 inclúen o lugar no que se pretende realizar a explotación no Espacio Natural Protexido denominado **Serras de Cereixido, dos Cabalos, da Enciña da Lastra e Montes de Oulego**. A paisaxe desta serra, na que se xuntan as terras de Valdeorras e o Bierzo, está constituída polas rochas calizas e a vexetación mediterránea, hábitat idóneo para a pervivencia de gran número de especies de flora e fauna en perigo de extinción. Ademais a zona forma parte da dorsal caliza **Mondoñedo-Peñalba** cunha importante cantidade de simas e covas de grande interese xeolóxico, arqueolóxico (a Universidade de Santiago estuda achádegos prehistóricos nalgunha destas covas) e

Ademais das distintas especies de morcegos que habitan as covas, na serra da Enciña, e máis concretamente no lugar que se vería afectado pola canteira, vive e nidifica unha importante comunidade de aves, sobre todo rapaces. A Pena Falcueira toma o seu topónimo do falcón que aínda nidifica (Falcón Peregrino) nas entalladuras e cortes das súas paredes.

zoolóxico (rica comunidade de morcegos entre os que destaca o "Miniopterus schreibersi" que ten nas inmediacións da Pena Falcueira un dos seus millores asentamentos en toda a Península).

Desde o punto de vista botánico a área Arengo-Pena Falcueira está cuberta de espesas formacións arbustivas e arbóreas de enciñeiras (*Quercus ilex*) que dan nome ao conxunto da Serra. Presenta tamén unhas especiais condicións ecolóxicas que fan posible a existencia de especies e subespecies endémicas como a *Petrocoptis Grandiflora*, *Rhamus Legionensis*, ou a *Petrocoptis Viscosa*, que teñen na Pena Falcueira a súa única poboación a nivel mundial, segundo recolle o "Libro Rojo de Especies Vegetales Amenazadas de España" do ICONA.

Ademais das distintas especies de morcegos que habitan as covas, na serra da Enciña, e máis concretamente no lugar que se vería afectado pola canteira, vive e nidifica unha importante comunidade de aves, sobre todo rapaces. A Pena Falcueira toma o seu topónimo do falcón que aínda nidifica (Falcón Peregrino) nas entalladuras e cortes das súas paredes. Outras rapaces en perigo de extinción foron localizadas polos naturalistas nestas paraxes: unha das catro parellas de Aguia Real nidificantes na Galiza, a única parella de Voitre Branco (Alimoche) nidificante na Galiza e Oeste de León, unha das escasas parellas existentes no noroeste peninsular de Aguia Perdigueira, así como outras especies de distribución moi restrinxida como o Bufo (*Bubo Bubo*/Buho Real), Roquero Solitario, Miñato Rabilongo (*Hieratus Penatus*/Aguia Calzada) e Aguia Albela (*Circaetus gallicus*/aguia culebreira). Tamén merecen ser mentados o Andurón (*Apus melba*/Vencejo Real), a Anduriña Daurica, a Chovia (*Pyrrhocorax sp.*/Chovia Piquirroja), a Rapina Cincenta (*Circus Pygargus* /Aguilucho cenizo), a Gatafornela

(*Circus cyaneus*/aguilucho pálido), o azor (*Accipiter gentilis*), o Lagarteiro e o Buxarelo (Cernícalos vulgar e primilla), todas elas protexidas pola lei.

Pero a defensa dunha flora e fauna tan ricas e particulares na nosa Comunidade non son os únicos argumentos que os grupos ecoloxistas galegos (ADEGA e SGHN) e bercianos (Tyto Alba e AEDENAT) alegan nos seus escritos dirixidos ao MOPT, dentro do prazo de recollida de suxerencias do proxecto de impacto ambiental da explotación que pretende realizar CEDIE, S.A.; os perigos potenciais para a poboación de Biobra, distante tan só 200 mts. da explotación proxectada, son outro poderoso argumento contra este disparate.

Os veciños de Biobra, propietarios en mán común da Serra, manifestaron noutro escrito de alegacións asinado pola Xunta de Montes, a súa negativa a autorizar esta explotación. En Biobra ven perigar o seu actual suministro de auga, feito a partir das augas subterráneas, de levarse a cabo unha explotación desas características, que tamén introduciría unha importante contaminación acústica e visual, destruzos na Serra con pistas e mobilización de maquinaria pesada, e perigos derivados do uso de explosivos a tan escasa distancia das terras de labor.

No Estudio de Impacto Ambiental non aparece ningunha referencia á flora e fauna da zona nin existe un plan de recuperación do lugar unha vez teña concluído a explotación, nen se menciona nada con relación ao nivel de rúidos, nin das medidas para evitar a mais que probable contaminación das augas subterráneas por derrames de combustibles e aceites como consecuencia da actividade mecanizada intensiva que se pretende realizar. Todo iso son razóns sobradas para que o proxecto de explotación sexa desautorizado.

Este asunto reabre a polémica dos espazos naturais e a desprotección de que son obxecto. Descoñecemos se a COTOP realizou algunha alegación a este expediente, tratándose dun proxecto que alteraría gravemente un medio natural comprendido nos lindes dun Espacio Natural Protexido que a propia COTOP declarou nas Normas de Planeamento. Pero xa estamos afeitos a ver que unha cousa é facer xestos para a galería e outra ter unha política para defender de agresións tan espantosas enclaves singulares e valiosos para Galiza, como este da Serra da Enciña da Lastra.

Os perigos potenciais para a poboación de Biobra, distante tan só 200 mts. da explotación proxectada, son outro poderoso argumento contra esta explotación

